

Sygn. akt I CZ 67/07

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z wniosku J. G., W. G. i K. G.

przy uczestnictwie A. J. i J. J.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 czerwca 2007 r.,

zażalenia wnioskodawców na postanowienie Sądu Okręgowego w R.

z dnia 28 sierpnia 2006 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego, oddalającego ich wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie nieruchomości. Sąd ten wyjaśnił w uzasadnieniu, że wnioskodawcy, reprezentowani przez adwokata, zawarli w apelacji wniosek o przyznanie im częściowego (ponad kwotę 800 zł) zwolnienia od opłaty stałej od apelacji, jednak nie uiszcili jednocześnie tej części opłaty, która nie została objęta wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd II instancji ocenił obowiązki wnioskodawców w oparciu o przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398 ze zm.). Za podstawę prawną odrzucenia ich apelacji przyjął art. 130² § 3 k.p.c. (omyłkowo przywołany jako art. 130 § 2 k.p.c.) w zw. z art. 370 i art. 373 k.p.c.

Wnioskodawcy w zażaleniu na powyższe postanowienie domagają się jego uchylecia, zarzucając naruszenie art. 130² § 3 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i zastosowanie. Skarżący zwrócili uwagę, że w apelacji zawarli wniosek o zaliczenie na poczet nieujętej we wniosku o zwolnienie od kosztów części opłaty, wpłaconych przez siebie w toku postępowania i nierozliczonych w postanowieniu kończącym postępowanie w I instancji zaliczek na poczet wydatków, w łącznej wysokości 850 zł, których Sąd Rejonowy im nie zwrócił. Zdaniem skarżących takie zadysponowanie środkami nie pozostawało w sprzeczności z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 27, poz. 199), a ponadto czyniło zadość zasadzie ekonomiki procesowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Interpretacja przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 grudnia 2006 r. była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie, przy rozpatrywaniu zażalenia wnioskodawcy na postanowienie z dnia 3 października 2006 r. odrzucające jego zażalenie. W postanowieniu z dnia 21 lutego 2007 r. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że ani ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ani wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 grudnia 2006 r. nie przewidują jako sposobu uiszczania opłat sądowych zaliczenia na poczet tych opłat wcześniej

nienależnie uiszczonych w tej samej sprawie innych opłat lub należności stron z tytułu wydatków, stanowiących różnicę między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi. Zatem wskazana przez wnioskodawców w apelacji formuła uiszczenia przez nich nieobjętej wnioskiem o zwolnienie części opłaty od apelacji nie mogła znaleźć zastosowania.

Mimo to jednak złożenie powyższego wniosku nie pozostawało bez wpływu na ocenę słuszności postanowienia Sądu II instancji o odrzuceniu apelacji. Obowiązkiem Sądu Rejonowego było bowiem załatwienie wniosku wnioskodawców o zaliczenie niezwróconych zaliczek na wydatki na poczet części opłaty od apelacji w sposób, który wyjaśniłby im stanowisko sądu w tej sprawie – przede wszystkim poprzez dokonanie niezwłocznego rozliczenia zaliczek i zwrotu niewykorzystanej części w trybie art. 84 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych lub przynajmniej powiadomienie ich o odmowie wnioskowanego zaliczenia - i wezwanie ich do uiszczenia kwoty, która miała być w ten sposób uregulowana. W sytuacji bowiem, kiedy sąd rzeczywiście dysponował środkami wpłaconymi przez stronę, wystarczającymi na uiszczenie przez nią ciążącej na niej opłaty, środków tych nie rozliczył, ani nie zwrócił, pomimo obowiązku przewidzianego w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i pozostawiał stronę w przeświadczeniu, że należycie wywiązała się z powinności uiszczenia opłaty, obwarowanego surową sankcją odrzucenia środka zaskarżenia - konieczne było wezwanie tej strony do uiszczenia opłaty, analogicznie jak w wypadku odmowy udzielenia jej zwolnienia od kosztów sądowych. Takie wezwanie skierował do wnioskodawców Sąd Rejonowy po pozytywnym rozpatrzeniu ich wniosku o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych, a wnioskodawcy w wyznaczonym terminie uiszcili żadaną kwotę 800 zł. Należycie wykonali zatem obowiązek opłacenia apelacji.

W tych okolicznościach słuszny okazał się zarzut, że odrzucenie przez Sąd Okręgowy apelacji wnioskodawców nastąpiło w wyniku nieprawidłowego zastosowania art. 130² § 3 k.p.c. Zaskarżone postanowienie należało zatem uchylić na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.